

Al llarg de la història i arreu del món, on hi ha hagut pedra s'ha aprofitat de la millor manera possible, ja fos en forma d'aïnes o com a matèria primera de diverses construccions.

En el camp agrícola, els camps erms requieren un seguit de feines preparatòries per tal de poder-los conrear. Sovint, en arribar a les aïnes, s'aforaven a la superfície moltes pedres, de forma més o menys abundant; unes pedres que van servir, a l'inici dels pagès, per construir habitatges, com les cabanes o les barraques, per enlairar els marges que aguantaven els mateixos conreus i també per bastir amagatalls, pous, aïubs, etc.

Les barraques i les cabanes són, de ben segur, l'exponent més notable de les construccions de pedra seca realitzades per la pagesia, amb una tècnica que consisteix en anar muntant pedra sobre pedra, sense l'ajut de cap material d'unió, com pot ser el ciment, el guix o la calç.

Les barraques les construïen els pagesos més especialitzats, doncs, tenien els coneixements i l'experiència necessaris per bastir-les. També construïen els marges que esglaiaven unes terres en pendent, cosa que facilitava el seu conreu, com també enlairaven els murs que separaven les propietats o que delimiten els camins.

Una altra construcció singular són les troncs, un conjunt de pedres disposades harmònicament al voltant dels arbres, per assegurar-los del vent i alhora protegir-los de l'accid de l'arada.

I, si era el cas que encara sobraven pedres, s'amuntaven en algun lloc que no molestessin. Sovint ens sorprèn trobar munts de pedra amb una perfecta distribució, definit formes geomètriques que expressen una certa intencionalitat estètica. Al terme de Mont-roig, a hores d'ara, tenim catalogades 110 barraques, totes elles incloses al POUM (Pla d'Ordenació Urbanística Municipal) i declarades pel Consistori BCIL (Bé Cultural d'Interès Local).

El treball de recerca i posterior catalogació d'aquestes construccions ha estat realitzat per l'Esther Bargalló i el J.M. Martí Rom, que han comptat amb la valuosa col·laboració del "Grup Draç Verd" de Sitges. Tots quatre realitzen un acurat treball de camp consistent en netejar la porta d'accés, eliminant les branques dels arbustos que tapen l'entrada, col·locar el GPS demunt la construcció, per saber la posició exacta de latitud i longitud, prendre les mesures interiors i exteriors de la barraca, per poder fer el croquis de planta i alcat, fotografar la barraca i pintar un petit drac verd, al seu interior, a fi de deixar constància de la seva catalogació.

Les barraques de Mont-roig tenen una notable diversitat

d'estils i formes. Cal remarcar la seva important quantitat -passen del centenar-, el seu relatiu bon estat de conservació i, sobretot, la magnificència d'algunes construccions singulars. Per donar-les a conèixer, n'hem escollit onze fàcilment accessibles, ja que es troben gairebé a peu de camí. Totes tenen les portes d'accés orientades al sud, per tal d'aprofitar el màxim recorregut del sol i, alhora, evitar el vent de maestràl o serà que domina en la zona.

A l'interior de les barraques hi trobem petites cavitats, algunes situades a ran de terra: els coccons. Aquests elements s'utilitzaven per conservar frescos l'aigua i el vi. Altres armaris situats a mitja altura, servien per guardar alguns estris del camp i també per protegir els aliments de l'accid d'algunes bèsties.

També a l'interior de les barraques, i a prop de l'entrada, les pedres resten ennegrides pel fum, donant-nos testimoni del foc a terra per coure els aliments i que dotava d'un cert confort les estances.

Dins de la barraca, el millor espai era per a l'animal; ja que ell era la part més important del patrimoni del pagès.

La majoria de les nostres barraques estan cobertes amb la tècnica denominada de falsa cúpula. A partir del terra, es posava una filada de pedres una damunt de l'altra, totes lleugerament desplomades cap a l'interior, per tancar-ne definitivament la construcció a partir d'una certa alçada. Les pedres es col·locaven lleugerament inclinades cap a l'exterior, per dificultar l'entrada de l'aigua de pluja, que liscava cap enfora.

Moltes de les barraques del nostre terme culminen la construcció amb una pedra clau situada a dalt de tot, que, amb el seu pes, lliga amb les altres. Sovint, per damunt del sostre s'hi posava una capa de terra i pedruscall i s'hi plantaven liris de Sant Josep. Això feia que les seves fines arrels religuessin i aïllessin el sostre.

Per tal de donar a conèixer el nostre patrimoni bastit de pedres en sec presentem una ruta que fa de bon segur l'objectiu d'aquest recorregut és que gaudiu d'una visió bella, i de vegades sorprenedora, d'algunes construccions de mèrit, unes obres que us ajudaran a sensibilitzar-vos sobre la necessitat de la seva conservació com a béns de domini comú.

Perquè és cert que del passat ens han arribat construccions importants que tots coneixem i admirem, com són els castells, alguns palaus i moltes esglésies. Però també tenim aquestes modestes construccions que ha bastit l'home humil per fer més planer el dur treball de la terra.

Esther Bargalló i Martí Rom

BARRAQUES DE PEDRA SECA A MONT-ROIG DEL CAMP

Editorial: Cossetània Edicions
Col·lecció: El Tinter (n. 54)
Data de publicació: 2007
Número de pàgines: 200
Idioma: Català

Al Centre Miró també s'hi pot adquirir el documental de "Barraques de pedra seca (a Mont-roig)" de 30 minuts, realitzat per Martí Rom el 2006.

Centre Miró: 977 837 337
Oficina de Turisme: 977 179 488
www.pedrasecamont-roig.com / info@pedrasecamont-roig.com

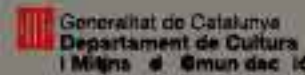
EDITA:

COL·LABOREN:

Ajuntament de Mont-roig del Camp

Ruta de les barraques de pedra seca

Mont-roig del Camp

diseñy grafic: @pennedora.com

www.pedrasecamont-roig.com

Aquesta barraca ens sorprèn per la seva monumental perfecció de línies i acabats. És la millor barraca de les que ens quedava. És una obra mestra de la pedra seca. La seva estructura és perfecta i el seu acabament és impecable. És una obra mestra de la pedra seca. La seva estructura és perfecta i el seu acabament és impecable.

Seguint per la carretera, a uns 200 metres, immediatament després de passar el pont d'un barranc i quan es troba el camí de la dreta, hi ha una barraca de pedra seca. És una obra mestra de la pedra seca. La seva estructura és perfecta i el seu acabament és impecable.

Barraques de planta rodona, adossada a l'edifici principal. És una obra mestra de la pedra seca. La seva estructura és perfecta i el seu acabament és impecable.

Barraques de planta rodona, adossada a l'edifici principal. És una obra mestra de la pedra seca. La seva estructura és perfecta i el seu acabament és impecable.

Barraques de planta rodona, adossada a l'edifici principal. És una obra mestra de la pedra seca. La seva estructura és perfecta i el seu acabament és impecable.

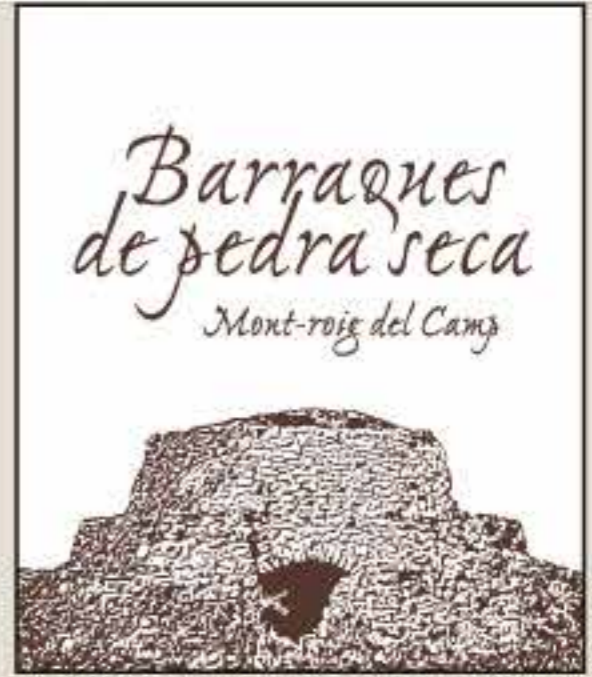
Barraques de planta rodona, adossada a l'edifici principal. És una obra mestra de la pedra seca. La seva estructura és perfecta i el seu acabament és impecable.

Barraques de planta rodona, adossada a l'edifici principal. És una obra mestra de la pedra seca. La seva estructura és perfecta i el seu acabament és impecable.

B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11
Barraca del Titlu	Barraca dels liris	Barraca en espiral	Barraca de l'Aiguader	Barraca dels Palliers	Barraca del "Ventanes"	Barraca doble	Barraca del Miquel Torns	Barraca de les atzavares	Barraca del Cota	Barraca de les atzavares
GPS: 3:26:08E / 45:47:94N	GPS: 3:27:19E / 45:47:11N	GPS: 3:27:19E / 45:48:00N	GPS: 3:26:21E / 45:47:54N	GPS: 3:26:10E / 45:47:61N	GPS: 3:25:78E / 45:48:14N	GPS: 3:25:17E / 45:48:32N	GPS: 3:26:22E / 45:47:15N	GPS: 3:26:19E / 45:46:02N	GPS: 3:26:09E / 45:45:59N	GPS: 3:26:09E / 45:45:59N

MONT-ROIG DEL CAMP →

← PRATDIP

← L'HOSPITALET DE L'INFANT

CAMBRILS →